ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ ĐIỀM THỤY	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Số: 352 /UBND-KT V/v chủ động triển khai các biện pháp ngăn chặn vi rút Nipah	*Điềm Thụy, ngày 06 tháng 02 năm 2026*

Kính gửi:
- Phòng Kinh tế;
- Phòng Văn hóa - Xã hội;
- Trung tâm Dịch vụ Tổng hợp;
- Các ông, bà Trưởng xóm.

Thực hiện Văn bản số 1042/SNNMT-KHTC ngày 03/02/2026 của Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh Thái Nguyên về việc chủ động triển khai các biện pháp ngăn chặn vi rút Nipah.

Theo thông tin từ Hệ thống giám sát bệnh truyền nhiễm của Bộ Y tế, trong khoảng thời gian từ ngày 27/12/2025 đến ngày 27/01/2026, đã ghi nhận 05 trường hợp nghi ngờ mắc bệnh do vi rút Nipah, trong đó có 02 trường hợp được xét nghiệm khẳng định tại Bang Tây Bengal, Ấn Độ. Trước nguy cơ dịch bệnh có thể xâm nhập và lây lan sang các quốc gia trong khu vực Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam, đặc biệt là nguy cơ lây truyền từ động vật sang người, việc chủ động triển khai các biện pháp phòng ngừa là hết sức cần thiết.

Nhằm ngăn chặn nguy cơ xâm nhập của vi rút Nipah vào địa bàn xã Điềm Thụy, không để dịch bệnh phát sinh, lây lan trên đàn vật nuôi và lây sang người, Chủ tịch UBND xã đề nghị các xóm, các cơ quan, đơn vị thực hiện một số nội dung, cụ thể như sau:

1. Thông tin chung về dịch bệnh do vi rút Nipah

a) Tác nhân gây bệnh

- Bệnh do vi rút Nipah (viết tắt là NiV) gây ra do tác nhân thuộc họ Paramyxoviridae, giống Henipavirus, có liên quan mật thiết với vi rút Hendra. Vật chủ tự nhiên là loài dơi ăn quả thuộc giống Pteropus (thường gọi là dơi ngựa), vi rút lưu hành trong đàn dơi và đào thải vi rút qua nước tiểu, nước bọt và phân.

- Bệnh có tỷ lệ tử vong rất cao ở người, dao động từ 40% đến 75%.

b) Nguồn gốc và các quốc gia đã phát hiện vi rút Nipah

- Malaysia (1998): Quốc gia đầu tiên phát hiện dịch bệnh bùng phát mạnh mẽ trên đàn lợn và lây lan sang người chăn nuôi.

- Singapore (1999): Ghi nhận các ca nhiễm trên công nhân lò mổ do tiếp xúc với lợn nhập khẩu từ các khu vực đang có dịch tại Malaysia.

- Bangladesh (2001): Ghi nhận các đợt bùng phát gần như hàng năm kể từ năm 2001, chủ yếu lây qua việc uống nhựa cây chà là nhiễm chất thải của dơi. Quốc gia này đã ghi nhận ca bệnh do vi rút Nipah đầu tiên trên người và sau đó ghi nhận rải rác hàng năm với khoảng dưới 67 trường hợp mắc bệnh/năm; trong 02 tháng đầu năm 2023, Bangladesh cũng ghi nhận 11 ca bệnh do vi rút Nipah với tỷ lệ chết/mắc là 73%.

- Philipine: Ghi nhận ổ dịch vào năm 2014 lây truyền qua ngựa.

- Ấn Độ: Đã ghi nhận nhiều đợt bùng phát (2001, 2007, 2018, 2021, 2023). Đợt mới nhất tại Tây Bengal, ghi nhận từ ngày 27/12/2025 đến ngày 27/01/2026 với 05 trường hợp nghi ngờ/mắc bệnh.

Lưu ý: Mặc dù chỉ có 05 quốc gia nêu trên từng công bố dịch chính thức trên người, nhưng bằng chứng về sự hiện diện của vi rút Nipah trên các đàn dơi Pteropus đã được phát hiện ở nhiều quốc gia khác bao gồm Thái Lan, Campuchia, Indonesia, Ghana và Madagascar. Điều này cho thấy nguy cơ tiềm ẩn ở khắp khu vực Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam.

c) Vật chủ trung gian và con đường truyền lây

- Vi rút Nipah có ổ chứa tự nhiên là dơi ăn quả.

- Người có thể bị nhiễm vi rút thông qua tiếp xúc trực tiếp với dịch tiết (nước tiểu, nước bọt), phân, chất thải của dơi nhiễm bệnh; qua thực phẩm như ăn trái cây hoặc uống nhựa cây (như nhựa cây chà là) bị nhiễm chất thải của dơi.

- Lây truyền thông qua vật chủ trung gian, trong đó **lợn đóng vai trò là "vật chủ khuếch đại"**, sau đó lây sang người qua tiếp xúc gần với lợn bệnh hoặc giọt bắn từ đường hô hấp của lợn; các động vật nuôi khác như trâu, bò, dê, ngựa, chó và mèo…đều có khả năng nhiễm vi rút Nipah.

- Do tiếp xúc trực tiếp với dịch tiết hoặc chất tiết đường hô hấp của người bệnh (thường xảy ra trong môi trường gia đình hoặc bệnh viện).

d) Thời gian ủ bệnh: Ở người thường từ 4 đến 14 ngày, nhưng có thể kéo dài đến 45 ngày. Ở lợn thường từ 7 đến 14 ngày.

đ) Dấu hiệu nhận biết và chẩn đoán bệnh trên động vật nuôi

Triệu chứng trên lợn: Phổ biến là sốt, khó thở, ho khàn mạnh (barking cough) và đôi khi có biểu hiện triệu chứng thần kinh như co giật, cụ thể như sau:

- Đối với lợn: Yếu chân, ho khan kêu to (barking cough), co giật có triệu chứng thần kinh, tử vong đột ngột.

- Đối với trâu, bò, dê: Thường không có triệu chứng hoặc bệnh rất nhẹ.

- Đối với ngựa: Rối loạn thần kinh vận động, co giật; xuất hiện bọt hô hấp từ mũi/miệng (đặc trưng).

- Đối với chó: Khó thở, tỷ lệ tử vong thấp

- Đối với mèo: Suy thận nặng, khó thở; tỷ lệ tử vong cao

e) Biện pháp phòng, chống theo hướng dẫn của Tổ chức Thú y thế giới (WOAH), các biện pháp phòng, chống chủ yếu tập trung vào:

- Chăn nuôi an toàn sinh học tại trại lợn: Lắp đặt lưới ngăn dơi, chim; bảo vệ nguồn thức ăn, nước uống và hạn chế cây ăn quả quanh chuồng trại để cắt đứt đường truyền lây từ động vật hoang dã.

- An toàn sinh học tốt là yếu tố then chốt trong việc phòng ngừa nhiễm bệnh ở động vật nuôi. Một trong những biện pháp an toàn sinh học quan trọng nhất tại các khu vực có nguy cơ là giảm thiểu khả năng tiếp xúc giữa ổ chứa vi rút là dơi với các loài động vật cảm nhiễm. Tại các khu vực đã ghi nhận nhiễm bệnh, lợn và ngựa cần được nuôi cách xa các khu vực trồng cây ăn quả; đồng thời không sử dụng trái cây có khả năng đã tiếp xúc với dơi làm thức ăn cho động vật.

- Giám sát và phát hiện sớm: Thực hiện giám sát hội chứng trên đàn lợn (triệu chứng hô hấp và thần kinh). Mọi trường hợp nghi ngờ hoặc đã xác định nhiễm vi rút Nipah phải được báo cáo kịp thời cho cơ quan thú y có thẩm quyền. Các địa điểm chôn lấp xác động vật nhiễm bệnh phải được khử trùng bằng vôi theo đúng quy định kỹ thuật.

- Vệ sinh cá nhân: Người chăn nuôi và công nhân lò mổ phải giảm hoặc không tiếp xúc với dơi và các chất bài tiết của dơi, thực hiện nghiêm các biện pháp vệ sinh cá nhân; những người tiếp xúc với động vật có nguy cơ nhiễm bệnh cần sử dụng trang bị bảo hộ lao động (PPE) đầy đủ.

- Nguyên tắc "5 Không": Thực hiện nghiêm túc các khuyến cáo về quản lý động vật hoang dã và không che dấu dịch bệnh.

2. Giao Phòng Kinh tế

- Tăng cường thực hiện công tác quản lý các cơ sở giết mổ động vật và hoạt động kinh doanh sản phẩm động vật; không để lợn không rõ nguồn gốc xâm nhập vào chuỗi cung ứng.

- Phối hợp với cơ quan chuyên môn cấp trên trong giám sát, chẩn đoán, xét nghiệm và truyền thông nguy cơ các bệnh truyền lây từ động vật sang người, trong đó có bệnh do vi rút Nipah.

3. Phòng Văn hóa - Xã hội: Tăng cường thông tin, tuyên truyền về tình hình dịch bệnh và sự nguy hiểm của vi rút Nipah.

4. Trung tâm Dịch vụ tổng hợp

- Chỉ đạo lực lượng thú y tăng cường giám sát chủ động tại các cơ sở, hộ chăn nuôi lợn; đặc biệt tại khu vực có mật độ dơi ăn quả cao (dơi ngựa); theo dõi chặt chẽ các đàn lợn có biểu hiện bất thường về hô hấp (ho khàn) hoặc triệu chứng thần kinh (co giật, liệt). Khi phát hiện nghi ngờ, báo cáo kịp thời và phối hợp cấp trên lấy mẫu xét nghiệm theo quy định.

- Tăng cường tuyên truyền, hướng dẫn người chăn nuôi thực hiện chăn nuôi an toàn sinh học.

- Phối hợp với cơ quan chuyên môn cấp trên trong giám sát, chẩn đoán, xét nghiệm và truyền thông nguy cơ các bệnh truyền lây từ động vật sang người, trong đó có bệnh do vi rút Nipah.

- Chủ động chuẩn bị sẵn sàng vật tư, hóa chất bảo đảm các điều kiện cần thiết phục vụ công tác phòng, chống dịch bệnh động vật theo quy định.

5. Đề nghị các ông, bà Trưởng các xóm trên địa bàn xã

- Tăng cường tuyên truyền đến toàn thể Nhân dân áp dụng đồng bộ các biện pháp an toàn sinh học tại cơ sở chăn nuôi; lắp đặt lưới chắn ngăn côn trùng, chim, dơi xâm nhập chuồng trại; bảo đảm nguồn nước, thức ăn không bị nhiễm chất thải của động vật hoang dã; quản lý tốt môi trường chăn nuôi, phát quang bụi rậm, không trồng cây ăn quả thu hút dơi gần khu vực chăn nuôi; hạn chế tối đa tiếp xúc, kiểm soát chặt người và phương tiện ra vào chưa được vệ sinh, khử trùng vào khu vực chăn nuôi, người trực tiếp chăm sóc đàn lợn phải được trang bị đầy đủ bảo hộ lao động.

- Nâng cao nhận thức của cộng đồng về sự nguy hiểm, các đường lây truyền từ động vật hoang dã sang vật nuôi và sang người. Khuyến cáo người dân thực hiện nguyên tắc **"5 không"** trong chăn nuôi và giết mổ động vật hoang dã, đặc biệt là các loài vật chủ tự nhiên như dơi ăn quả (dơi ngựa), chim di cư, cầy, cáo, cụ thể như sau:

+ **Không** nuôi nhốt, vận chuyển, buôn bán trái phép động vật hoang dã.

+ **Không s**ăn bắt, giết mổ động vật hoang dã.

+ **Không** sử dụng, tiêu thụ thịt động vật hoang dã.

+ **Không** để vật nuôi tiếp xúc với động vật hoang dã.

+ **Không** che dấu dịch bệnh khi phát hiện gia súc có triệu chứng bất thường (ho khàn, co giật) hoặc thấy chim, dơi chết hàng loạt, người dân không được tự ý xử lý hoặc bán chạy; phải báo ngay cho UBND xã (*qua Trung tâm Dịch vụ tổng hợp*) để báo cáo cấp trên thực hiện lấy mẫu chẩn đoán bệnh và thu gom xử lý đúng quy định.

Ủy ban nhân dân xã Điềm Thụy đề nghị các ông, bà Trưởng xóm quan tâm phối hợp thực hiện, yêu cầu cơ quan, đơn vị và cá nhân có liên quan triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:
- Như trên;
- Chủ tịch, các PCT UBND xã;
- Lưu: VT, KT.

KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH THƯỜNG TRỰC

U.B.N.D XÃ ĐIỀM THỤY T. THÁI NGUYÊN

Nguyễn Viết Đài